

Õppimine kui töö

Koostanud: Ülle Irdt

Õppimine

- Õppimine on isiku arenguprotsess, mis hõlmab teadmiste ja kogemuste lisandumist, mis omakorda põhjustab muutusi inimese teadvuses ja tegevuses.
- Õppimine hõlmab esiteks piisavate pinnapealsete teadmiste omandamist (1 või mitu mõistet), et moodustuks kontseptuaalne arusaam (seostades ja laiendades mõisteid) Ehk, meil peab olema/tekkima mingi teadmiste, mõistete, faktide kogum, millele toetuda, et oma teadmisi laiendada!

Õppimine

- Tekstist arusaamiseks peame me mõistma kirjutatud sõnu.
 - Võõra sõna/häälduse lugemine võtab aega: aktiveerub töömälu
 - takistatud on samal ajal tõlgendamine, analüüs ja süva-arusaama loomine
 - Kui sõna jääb arusaamatuks, on ohus kogu terviku mõistmine!
- **Lugemisoskus (4-7 aastased):** Kui me loeme teksti alla 60 sõna minutus, siis on tekstist peaaegu võimatu aru saada! (seega, kui lapsed veel hääldavad tähti ja aeglaselt veerivad, siis pole lugemine muutunud automaatseks ja nad ei saa veel tähendusest aru!)
- Laps tegeleb selle sõna arusaamisega, mitte teksti mõistmisega!
- Oluline harjutamine, selgitamine, kordamine, et tähed, sõnad muutuksid **automaatselt äratuntavaks!**

Õppimine

- Kui teadmised (arvud, tähed, mõisted jm faktid) muutuvad automaatseks (läbi kordamise, harjutamise), siis saab aju edasi tegeleda arenemisega kasutades n.ö. oma alusteadmisi: tekstide mõistmine, arvutamise keerulisemad tehted ja seosed
- Kui algkooli nooremates klassides õpilased ei omanda lugemist või arvutamist (tähed ja arvud, mõisted ja liitmised ei ole veel ajus automatiseerunud), siis tekivad algkooli lõpus, põhikooli algul teadmistes ja arusaamistes lüngad, mis omakorda põhjustavad ka enesekindluse puudumist, abituse ja alaväärsuse tunnet ja takistavad edasist arengut.
- Seega levitav arusaam faktide, mõistete pähetuupimise mittevajalikkusest ja kordamise mõttetusest on eksitav ja vale! See on baasteadmiste aluseks! (J. Hattie, G.C.R. Yates; 2018, lk.51)

Õppimine

- Õpime paremini asju, millest meil on mingid teadmised:
 - St lihtsam on olemasolevale infole lisa juurde omandada kui täiesti võõrast asja omandada
 - Kui oskame uut vanaga siduda, on meeldejäamine lihtsam
 - Kui uue õppimine on väikeste sammudega, on motivatsioon suurem kui täiesti võõrast asja õppida.

(NT.: Kui me oleme ära õppinud teema „Rakud“, siis rakus olevaid protsesse õppida ja neid raku organellidega seostada on lihtsam. Teema rakk tundus aga algul täiesti võõras, ka motivatsioon õppida täiesti midagi uut oli nõrk, sest nõudis liiga palju pingutamist. Kui teadmised rakust aga olemas, siis sellega uusi teemasid siduda on huvitavam ja kergem)

Teadmiste omandamise põhimõtted

- 1. Õppimine nõuab aega, pingutust ja motivatsiooni!
 - Teadmisi ei omandata korraga, vaid väikeste hüpetega: kuulame, katsetame, keskendume, teeme vigu, keskendume uuesti.
 - Õppimine on pikk protsess, kestab kuid ja aastaid.
 - Kiire õppimine on petlik: Kiirelt õpitud, kiirelt unustatud!
 - Iga täiesti uue asja õppimine ei ole kerge! Meistriks saab aastatega.

Teadmiste omandamise põhimõtted

- 2. Keskenduda saab vaid lühikest aega
 - Enamik inimesi suudab korraga tähelepanelikult jälgida, keskenduda ainult 15-20 minutit, siis läheb mõte rändama!
 - Hästi motiveeritud inimene suudab end uuesti sundida tähele panema
 - Keskendumisele aitab kaasa, kui tegevus, info on inimesele huvitav ja põnev
 - Õppimises on vaja lühikesi pause (Ka tunnis ülesannete vaheldumist, vastamist, arutlust vm teistsugust tegevust).
 - Kui ka suur ei suuda pikalt keskenduda, siis arvestame seda, et ka väikesed seda ei suuda!

Teadmiste omandamise põhimõtted

3. Hajutatud harjutamine on tõhusam kui ühes tükis õppimine

- Võib harjutamise, õppimise hajutada mitme päeva peale. Tulemuseks on kordamine ja töömällu salvestumine

4. Varasemate teadmiste mõju on väga tugev!

- Oluline see, mida juba tean! Sellele saan lihtsamalt juurde omandada
- Juhuslikke loetelusid ja seostamata materjali on raske meelde jätta
- Me soovime leida kõiges, mida õpime, liigendatust, seostatust ja tähendust

5. Me õpime hästi multimeediasisendist

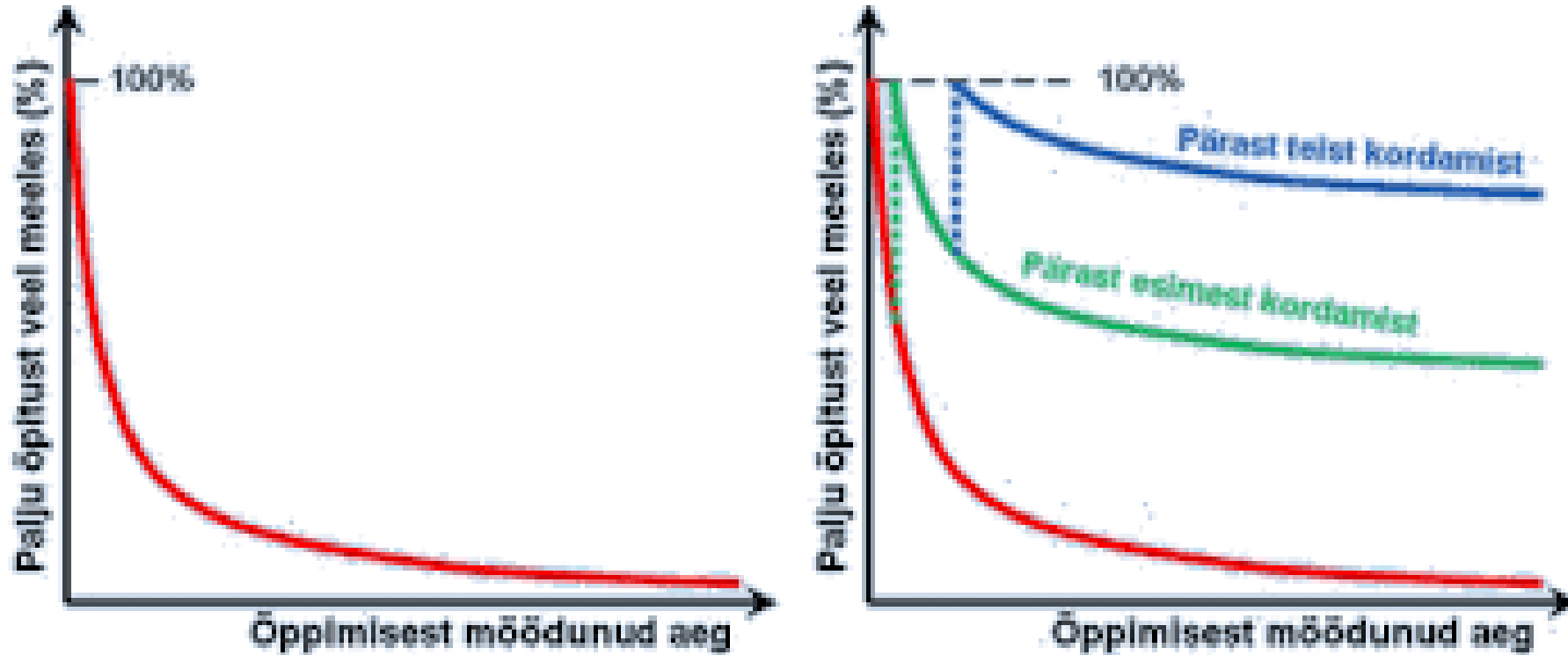
- Meil kõigil on nägemis-, kuulmis- ja kirjutamismälu. Õpime paremini kui pilt ja sõna esinevad koos!

Teadmiste omandamise põhimõtted

6. Õppimisel peab mõistus olema aktiivne!

- Õppimine toimub tõhusalt, kui mõistus reageerib tähenduslikule kogemusele aktiivselt. Siis jäävad õpitud asjad meelde! Ehk me peame aktiivselt tegelema antud ülesandega (kaasa mõtlema, ise mõtlema jm).

Kordamine on oluline. Kui õpid ühel õhtul kiiruga midagi pähe, on üle 50% sellest sul 24 tunniga meelest läinud. Kui sa sama infot nüüd veelkord kordad, hakkab unustamisprotsent märkimisväärselt vähenema.

Õppimise eesmärk ei ole näidata veatuid sooritusi kohe ja praegu, vaid süvendada oma teadmisi ja oskusi samm-sammult. Igat asja saab õppida eri viisidel ja kasutada erinevaid õpistrateegiaid. Õpistrateegiaid on nii efektiivseid, kui ka vähem efektiivseid. Üks väga efektiivne õpistrateegia on kindlasti see, kui julged tekkinud küsimust küsida ja öelda, et sa hetkel millestki aru ei saanud.

Rööprähklemine

... on mitme asjaga korraga tegelemine: Mõistet kasutatakse, kui:

- a) aju teeb korraga mitut asja
- b) täidetakse teatud ajaperioodi jooksul korraga mitut ülesannet, kord tehes üht, siis jälle teist
- c) jagatakse oma aeg teadlikult mitme vähemnõudliku ülesande vahel (e-kirjade saabumise jälgimine, ahju kütmine ja raadiosaate kuulamine)

Rööprähklemine

Aju ei saa teha korraga mitut asja!

- Kui 2 erinevat signaali saabuvad korraga, siis tõmbab üks neist tähelepanu endale!
 - Inimene võib suuta tõhusalt ühelt asjalt teisele end ümberlülitada, kuid korraga saab mõelda ühest asjast
 - Kui me tahame midagi õppida ja omandada, siis õpiolukorras pole rööprähklemist olemas.
 - Kui tähelepanu on jagatud mitme asja vahel, siis õppimist ei toimu.
 - Igasugune pidev ümberlülitumine toob kaasa mistahes soorituse nõrgema tulemuse!

Õppimine

- Rühmatöö:
 - Lugege läbi etteantud tekst
 - Kirjutage endale 3 olulisemat märksõna
 - Kirjutage juurde, mida olulist need teile tähendavad
 - Suhelge naabriga
 - Tehke ühine kokkuvõte

Kasutatud kirjandus

- Hattie, John; Yates, vGregory C. R. (2014): „Nähtav õppimine ja teadmised sellest, kuidas me õpime“, Autoriõigus SA Innove ja autorid (2018): Atlex OÜ
- <https://erinevadoppijad.weebly.com/otildeppimise-olemus.html>
- <https://englishvanalinnapk.weebly.com/olulist-otildeppimise-kohta.html>
- <https://www.slideshare.net/jcibewise/jci-bewise-loeng-mlu-ja-ppimine>